

ДОСВІД ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ ІЗРАЇЛЮ ДЛЯ ЗМІЦНЕННЯ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ОБОРОНИ УКРАЇНИ

Касаткін Є.В., Кісілевич В.В.

*Національна академія сухопутних військ
імені гетьмана Петра Сагайдачного, м. Львів*

У роботі розглянуто специфіку дошкільної освіти Ізраїлю в системі зміцнення національної безпеки держави, її складової – територіальної оборони та її досвід для України.

Дошкільній освіті в Ізраїлі відводиться вагома громадянсько-соціалізаційна роль. Для порівняння, в Україні питанням доцільності й необхідності впровадження ранньої громадянської соціалізації поки відводиться місце лише на рівні публікацій, в Ізраїлі ж це є важливим напрямом дошкільної освіти ще з 1950-х років, спрямованим на розвиток чесності, толерантності, «любові до народу, землі і спадщини Ізраїлю».

Специфікою дошкільної освіти є і те, що діти з кожної національної групи засвоюють свої цінності, символи, свята, але, при цьому, вчать іврит, знайомляться із єврейською дитячою літературою, державними святами своєї держави, засвоюють історичну та державницьку сутність цих днів, виробляють перші соціальні навички – вчать ініціювати заходи, вибирати та узгоджувати ролі для кожного, комунікувати з іншими. Головними цілями цієї програми – є розвивати у дітей навички соціальної поведінки, що ґрунтується на гуманістичних та демократичних цінностях; ознайомлювати з такими поняттями й цінностями, як визнання права на рівність, сприйняття тих, хто відрізняється від інших; розвивати вміння висловлювати власну точку зору.

Вже в садочках дітям рекомендують і дають можливість приймати незалежні рішення, навчають поважати вибір інших, укладати справедливі угоди. Вже в цьому віці вчать справлятися із протиріччями, що виникають між бажаннями, потребами й правами дитини як особистості та належністю до певної соціальної спільноти – групи в дитячому садочку. Дитячий садок в Ізраїлі виступає не лише в якості початкового пізнавального етапу, а й як необхідна сходинка первинної соціалізації дитини як члена суспільства.

Незалежно від того, хто створив і фінансує дошкільні заклади – держава, місцева влада чи недержавні організації, на них поширюються розроблені міністерством освіти базові стандарти навчальних програм, які мають забезпечити набуття дітьми визначених навчальних навичок і соціальних якостей та здібностей. Вочевидь, саме тому відвідування дитячого садка з 5-ти років, згідно з законом, є обов'язковим.

Завдяки такій системі дошкільної освіти в Ізраїлі на початковому етапі формування громадянина реалізують кілька стратегічних безпекових ініціатив, зокрема закладаються основи: формування національних цінностей, що розкривають сенс існування нації та національну ідентичність; демократичної культури; громадянської ідентичності; соціальної згуртованості; зменшення соціальної напруженості й суспільних розривів. Це все загалом сприяє зміцненню внутрішньої легітимності влади та підготовці до служби в Армії захисту Ізраїлю.